

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 518 din 17.06.2020

Dosar nr: 201/2020

Petiția nr: 1879/17.03.2020

Petent:

Reclamat: Academia Forțelor Aeriene Henri Coanda cu sediul în Brașov

Obiect: criteriile de eligibilitate stabilite pentru funcția de Rector al Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă Brașov discriminatorii

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentului

1.

Numele, sediul și domiciliul procedural al reclamatului

2. Academia Forțelor Aeriene Henri Coanda cu sediul în Brașov

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Tratament discriminatoriu instituit prin art. 24 din Metodologia de desemnare a structurilor și funcțiilor de conducere din cadrul Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă. Articolul în cauză cuprinde criteriile discriminatorii pentru candidații la funcția de Rector, respectiv *“deținerea sau obținerea gradului didactic de profesor sau conferențiar universitar, cu normă de bază în academie”*.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 28 din Ordinul nr. 144/11.04.2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la CNCD, publicat în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, prin adresa nr. 2257/14.04.2020 s-a invocat, din oficiu, excepția de necompetență a Consiliului.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul, profesor universitar din anul 2017, iar din punct de vedere militar deține gradul de colonel, și-a depus candidatura pentru funcția de Rector al Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă Brașov. Prin adresa nr. A-1563/10.03.2020, semnată și asumată de conducerea instituției, i se aduce la cunoștință faptul că dosarul și candidatura sa sunt respinse în baza prevederilor art. 24 din Metodologia de desemnare a structurilor și funcțiilor de conducere din Academia Forțelor Aeriene Henri Coandă.

Potrivit articolului mai sus menționat, *“La alegerile pentru funcția de Rector pot participa personalitățile științifice sau academice, cu condiția deținerii sau obținerii gradului didactic de profesor sau conferențiar universitar, cu normă de bază în academie, în anul universitar în curs”*.

Altfel spus, Senatul universitar a stabilit că nu există posibilitatea legală de obținere a gradului didactic de profesor sau conferențiar cu normă de bază în cadrul Academiei, motiv pentru care i-a respins dosarul.

Potentul arată, cu titlu de exemplu, adresa Ministerului Educației transmisă Univesității de Apărare Carol I prin care i se recomandă Ministerului de resort, respectiv Ministerului Apărării Naționale faptul că poate și trebuie să modifice art. 177 din Metodologia de desemnare a structurilor și funcțiilor de conducere din cadrul UNAp Carol I: *“să fie ofițer activ cu gradul minim de colonel/comandor și să dețină cel puțin titlul de conferențiar sau de cercetător științific gradul II”*.

Astfel, Potentul consideră că și el se află într-o situație discriminatorie, întrucât condiția stabilită la art. 24 (profesor cu normă de bază în academie), din Metodologia Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă este discriminatorie și solicită CNCD să adopte măsurile legale care se impun în cauză.

V. Motivele de fapt și de drept

6. Pe cale de excepție, potrivit dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor** publicată în **M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008**, care prevăd *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”*, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției de necompetență invocată din oficiu.

Având în vedere documentele atașate la petiție precum și susținerile petentului, Colegiul director reține că potentul nu solicită CNCD modificarea Metodologiei de desemnare a structurilor și funcțiilor de conducere din Acedemia Forțelor Aeriene Henri Condă, ci solicită constatarea discriminării potrivit O.G. nr. 137/2000, republicată.

Astfel, Colegiul director urmează să respingă excepția invocată și să analizeze fondul plângerii din perspectiva art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000, republicată.

7. În fapt, Colegiul director reține spre analiză refuzul dosarului de înscriere pentru funcția de Rector. Criteriile impuse de reclamat sunt legate de funcția deținută de candidat (*deținerea sau obținerea gradului didactic de profesor sau conferențiar universitar, cu normă de bază în academie, în anul universitar în curs*).

8. În drept, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Prin urmare, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.
- b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.
- c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.
- d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

9. În prezenta speță, Colegiul director constată că petentul reclamă faptul că i s-a respins dosarul de înscriere la concursul pentru funcția de Rector al Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă din Brașov, întrucât nu îndeplinește condiția stabilită la art.24 din Metodologie.

Prin urmare, Colegiul director al C.N.C.D. reține spre analiză o posibilă discriminare a petentului raportată la condițiile stabilite de Metodologia de desemnare a structurilor și funcțiilor de conducere din Acedemia Forțelor Aeriene Henri Condă. În acest sens, petentul

arată, cu titlu de exemplu, că în decursul lunii ianuarie 2020, Ministerul Educației a lăsat la latitudinea ministerului de resort, respectiv a Ministerului Apărării Naționale, posibilitatea eliminării unor condiții considerate discriminatorii pentru desemnarea conducerii Universității Naționale de Apărare Carol I.

Astfel, petentul consideră că Senatul Academiei Forțelor Aeriene ar putea ori ar trebui să modifice /elimine anumite condiții de eligibilitate din Metodologia proprie, considerate de către acesta discriminatorii.

Astfel cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

În speța dedusă analizei C.N.C.D., Colegiul director reține că petentul compară condiția stabilită în Metodologia Academiei Forțelor Aeriene Henri Coandă cu condițiile stabilite în Metodologia UNAp Carol I., ori Colegiul nu poate reține această comparație, întrucât orice instituție de învățământ superior, prin Senatul universitar, își stabilește propriile metodologii de organizare și funcționare (autonomie universitară), conforme cu legea.

Prin urmare, situația expusă de petent ca și comparabilitate nu poate fi reținută, întrucât așa cum a stabilit și MEN în adresa formulată către UNAp Carol I, stabilirea criteriului de eligibilitate pentru funcția de rector...este strict în competența și în conformitate cu reglementările Ministerului Apărării Naționale.

Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director reține și dispune că aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținută situația comparabilă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției de necompetență materială invocată din oficiu;
2. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu există situație comparabilă).
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 17.06.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVAN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA – Membru, - Membru, SANDU TATIANA VERONICA

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 20.06.2020

Redactat și motivat de A.P.G. și C.J.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.